

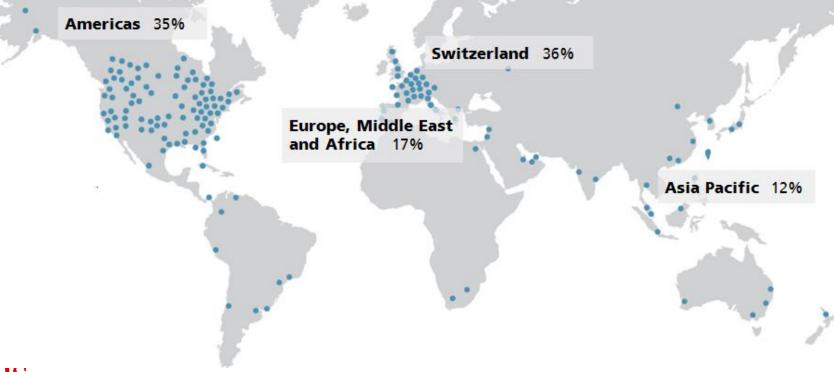
Modelowanie statystyczne

Adam Wróbel Risk Modelling & Analytics Specialist

UBS – who we are

- UBS draws on its 150-year heritage to serve private, institutional and corporate clients worldwide, as well as retail clients in Switzerland.
- We combine our wealth management, investment banking and asset management businesses with our Swiss operations to deliver superior financial solutions.
- UBS is present in all major financial centers worldwide. It has offices in over 50 countries and employs about 60,000 people around the world.

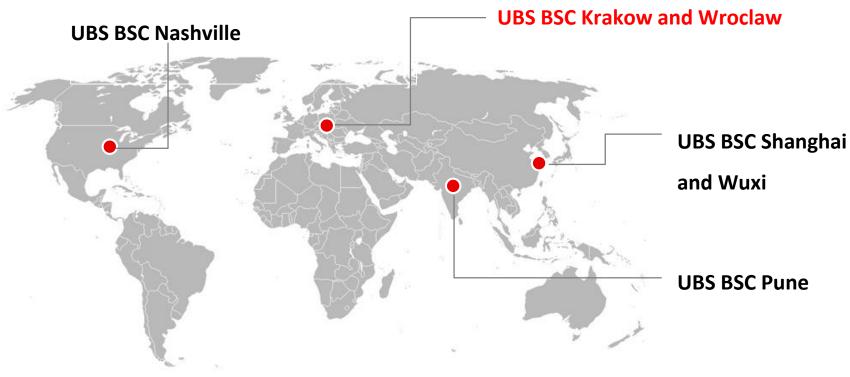
UBS BSCs – planned growth and development

UBS Wealth Management **UBS Switzerland**

Wealth Mngnt Americas **Investment Bank**

Global Asset Management

Business Solution Centers (BSCs)

Modele - obszary

Dzisiaj poruszymy:

- Generację scenariuszy
- Ryzyko kredytowe
- Ryzyko rynkowe
- Agregację ryzyk

Problem 1 – regionalizacja indeksu

Regresja liniowa

- FED w ramach scenariuszy ekonomicznych, które publikuje podaje indeks cen nieruchomości na poziomie Stanów Zjednoczonych
- Ze względu na to, że nasz przyjęty portfel hipotek nie jest równomiernie rozłożony w całych stanach chcemy wyznaczyć poziom indeksów regionalnych
- Zrobimy to korzystając z historycznej zależności między indeksem na poziomie całych stanów a indeksami z poszczególnych miast, które nas interesują

Skrypt: regionalizacja indeksu.R

Problem 2 – kredyty hipoteczne

Regresja probitowa

- Prawdopodobieństwo niezerowej straty w przypadku bankructwa:
  - Zależy od relacji pomiędzy wartością kredytu, a zabezpieczeniem (ceną nieruchomości)
  - Cenę nieruchomości w stresie możemy wyznaczyć zakładając, że każda nieruchomość zachowa się tak jak regionalny index cen nieruchomości
- P(niezerowej straty) jest zdefiniowane jako: PNS = $\Phi(-2 + 1.5 * LTV)$
- Wyznaczmy oczekiwaną stratę w scenariuszu zbliżonym do poprzedniego kryzysu

Skypt: ryzyko_kredytowe_w_stresie.R

Problem 3 – rozkłady czynników ryzyka (risk drivers)

Rozkład Normal Inverse Gaussian

Czynniki ryzyka:

- oprocentowanie obligacji rządowych z rocznym terminem zapadalności
- indeks WIG

Interesuje nas zmienność tych indeksów:

- Empiryczne rozkłady logarytmicznych stóp zwrotu
- Dopasowane teoretyczne rozkłady logarytmicznych stóp zwrotu
- Możliwość symulowania z teoretycznych rozkładów
- Skrypt: dopasowywanie_rozkladow.R

Problem 3 – rozkłady czynników ryzyka (risk drivers)

Rozkład Normal Inverse Gaussian

NIG(μ , γ , σ , $\bar{\alpha}$) is a member of generalized hyperbolic distributions and it is a mixture defined as: $NIG = \mu + W\gamma + \sqrt{W}\sigma Z,$

where: W $\sim$ GIG (λ =0.5, $\bar{\alpha}$), Z $\sim$ N(0,1),

where: GIG is General Inverse Gaussian

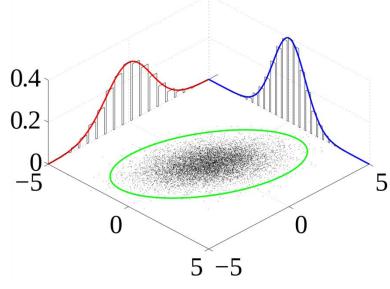
Problem 4 – agregacja czynników ryzyka (risk drivers)

Gaussian Copula

Mając rozkłady brzegowe kolejnym krokiem będzie agregacja przy pomocy kopul

- Gaussian Copula, gdzie rozkłady brzegowe mają rozkład normalny jest wielwymiarowym rozkładem normalnym
- Zależność jest definiowana na poziomie relacji pomiędzy rozkładami jednostajnymi:
  - należy przetransformować dany rozkład brzegowy do jednostajnego
  - zdefiniować zależność na poziomie rozkładów jednostajnych
  - przetransformować do docelowych rozkładów brzegowych

Skrypt: agregacja copulas.R

Polecana literatura/materialy

Materiały z wykładu: https://github.com/AdamWrobel/UJ

Programowanie w R:

- "Przewodnik po pakiecie R", Przemysław Biecek, 2017
- "R for Data Science", Hadley Wickham, Garrett Grolemund, 2017
- datacamp.com
- r-bloggers.com

Symulacje:

"Monte Carlo Methods in Financial Engineering", Paul Glasserman, 2003

Polecana literatura/materialy

Copulas:

- U. Schepsmeier, E. C. Brechmann, Modeling dependence with C- and D-vine copulas: The R package CDVine, 2013
- U. Schepsmeier, E. C. Brechmann, CDVine, 2013 https://cran.r-project.org/web/packages/CDVine/
- H. Joe, Dependence Modeling with Copulas, 2014
  (not yet published on CRAN package CopulaModel copula.stat.ubc.ca)
- C. Genest, A.-C. Favre, Everything You Always Wanted to Know about Copula but Were Afraid to Ask, 2007
- H. Joe, H. Li, A. K. Nikoloulopoulos, Tail dependence functions and vine copulas, 2010
- M. Hofer, M.Machler, Nested Archimedean Copulas Meet R Vignette, https://cran.r-project.org/web/packages/copula/vignettes/nacopula-pkg.pdf

Informacje kontaktowe

Adam Wróbel

UBS Business Solutions Center Risk Modelling & Analytics Specialist Tel. + 48 12 399 69 65

ubs.com/polandcareers

